

Asia: VN/20209/2021

Selvitys järjestöjen varainhankinnan avustamisesta ja tukemisesta valtionavustustoiminnassa

Lausunnonantajan taustatiedot

Valitse sopivin vaihtoehto

Valtionapuviranomainen

Selvitys ja sen teemat

1. Mitä mieltä olet järjestöjen varainhankinnan tilasta ja tulevaisuudesta? Asiaa tarkastellaan selvityksen toisessa luvussa.

Varainhankinnan tehostaminen/lisääminen on pois järjestön varsinaisesta toiminnasta eli pois yleisavustuksella tuetusta toiminnasta. Jos ajatellaan, että kansalaisjärjestöjen tukeminen on arvo sinänsä, valtionavustuksella voidaan tukea varainhankinnassa tarvittavan infran ja muun varainhankintaan liittyvän toiminnan kehittämistä (esim. jäsenrekisterin kehittäminen ym.).

2. Mitä havaintoja sinulla on järjestöille myönnettäviin valtionavustuksiin liittyvistä käytännöistä ja niitä koskevasta sääntelystä? Asiaa tarkastellaan selvityksen neljännessä luvussa.

Nykyistä järjestelmää tulisi arvioida kriittisesti kustannusrakenteen, tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden näkökulmista.

3. Mitä asioita järjestöjen varainhankinnan avustamisessa ja tukemisessa sekä valtionavustusten myöntämisessä on otettava huomioon? Asiaa tarkastellaan selvityksen viidennessä luvussa.

Jos päätettäisiin rahoittaa valtionavustuksilla varainhankinnan kehittämistä, olisi syytä arvioida tulisiko kyseessä olla kertaluontoinen toimi.

4. Minkälaisia vaikutuksia arvioit käsiteltävillä keinoilla olevan? Asiaa tarkastellaan selvityksen kuudennessa luvussa.

Hyväksyttävien kustannusten yhdenmukaistaminen on kannatettavaa.

Bruttokustannusten käyttäminen voi johtaa eriarvoiseen kohteluun, koska järjestöjen brutto- ja nettokustannukset voivat erota toisistaan. Bruttokustannusmallia olisi hyödyllistä pilotoida ja arvioida menetelmän toimivuutta tulosten perusteella.

Varallisuus arviointiperusteena ja –kriteerinä. Raportissa todetaan: ” Jotta varallisuus voidaan ottaa huomioon harkinnassa, siitä pitää säätää esimerkiksi valtionavustuslaissa.” Tätä tulisi selventää suhteessa valtionavustuksen hakijan taloudelliseen asemaan.

Varainhankinta: raportissa todetaan: ” Valtionavustuksen käyttötarkoitus voi olla varainhankinta, mikä mahdollistaa erilaisten keinojen käytön, jos ne ovat kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaisia”. Avustamisen pitäisi olla kertaluonteista ja poikkeuksellista eikä yleisavustus luonteensa johdosta tähän sovellu. Tätä mallia olisi hyödyllistä pilotoida ja arvioida toimintaa tulosten perusteella.

Yleisavustuksella ei pitäisi rahoittaa varainhankintaa, koska se ei ole organisaation varsinaista toimintaa, vaan on enemmänkin investointiavustus.

Hankeavustus varainhankinnan käynnistämiseen tai kehittämiseen: Varainhankinta on erittäin kilpailtua, joten siinä onnistuminen tulee arvioida ennakkoon tarkkaan, jotta rahoituksella voitaisiin saavuttaa asetetut tavoitteet. Tällä menettelyllä piennettäisiin rahoituksen myöntämiseen liittyviä riskejä.

Vapaaehtoistoiminnan huomioon ottaminen (valtionavustuksen määrässä): Kannatettava ehdotus omarahoitukseksi huomioimisessa, mutta kuten tekstissä todettiin, määrittely tehtävä tarkasti.

5. Miten järjestöjen autonomiaa pitäisi turvata ja kuinka järjestöjen toimintaedellytyksiä tulisi varmistaa valtionavustustoiminnassa? Asiaa tarkastellaan selvityksen liitteessä.

-

Valtionavustustoiminnan kehittäminen

Anna yleistä palautetta selvityksestä tai kommentoi järjestöjä koskevan valtionavustustoiminnan kehittämistä ja yhdenmukaistamista.

Raporttiluonnoksen liite 2:ssa puuttuu MMM:n kohdalla merkintä ”lainojen lyhennykset ja korot” –kohdasta. Katso: <https://mmm.fi/tutkimus-ja-kehittaminen/valtionavustukset> Valtionavustusten käytön ehdot ja rajoitukset (yleisavustus)

Hyytinen Matti
Maa- ja metsätalousministeriö

Laukkanen Tuija
Maa- ja metsätalousministeriö